

KEMPELE

TALVIKUNNOSSAPITO
-tietoisku

Kempeleen talvikunnossapito- tietoisku

Tietoa talven varalle

Talvi lähestyy ja Kempeleen kunnan liikennealueiden kunnossapito tiedottaa ja muistuttaa, mitä kaikkea se tuo tullessaan. Tämän tietoisken tarkoituksena on mm. selvittää vastuualueita ja antaa kunnossapitoon liittyvää perustietoa toimintatavoista ja työjärjestyksistä.

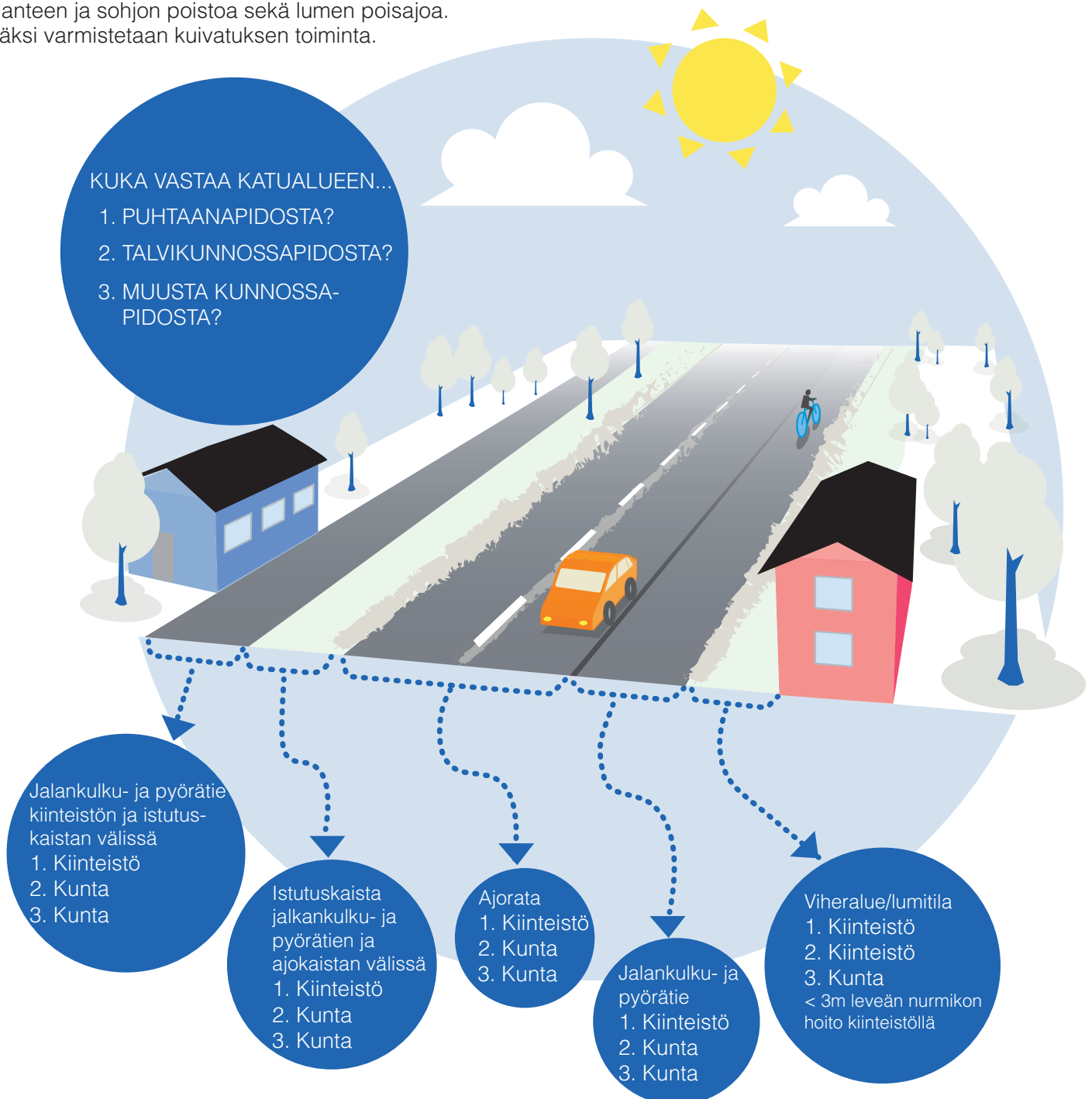
Mitä talvikunnossapidolla tavoitellaan?

Talvikunnossapito perustuu lakiin kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossapidosta. Tavoitteena on pitää kadut siisteinä ja turvallisina sekä liikennettä tyydyttävässä kunnossa. Talvikunnossapito käsittää katujen puhtaanapitoa, lumenauraamista, liukkaudentorjuntaa (hiekoitus ja karhennus), polanteen ja sohjon poistoa sekä lumen poisajoa. Lisäksi varmistetaan kuivatuksen toiminta.

Kuka vastaa talvikunnossapidosta?

Kempeleen kunta kadunpitäjänä vastaa asemakaava-alueella katujen ja niihin liittyvien pyöriteiden talvikunnossapidosta ja kunnossapitovelvollisuuksien täyttymisestä. Poliisi valvoo kunnossapitoa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta.

Valtion hallinnoimista yleisistä teistä pyöriteineen vastaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Yksityisteistä vastaa yksityistien omistaja tai tiekunta. Tonttiliittymistä ja piha-alueista vastaa tontinomistaja.

Mistä tiedän kenelle katu/tie kuuluu?

Kartalla on esitetty sinisellä yleiset tie, joiden kunnossapidosta vastaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Kempeleen kunta vastaa asemakaava-alueen kaduista.

Yleensä valtion tie ovat alueiden läpi meneviä vilkkaampia teitä. Kempeleen alueella valtion teitä ovat Pohjantie, Eteläsuomentie, Ketolanperäntie, Kuokkamaantie, Kempeleentie, Lentokentäntie, Vihiluodontie, Kokkokankaantie ja Juurussuontie.

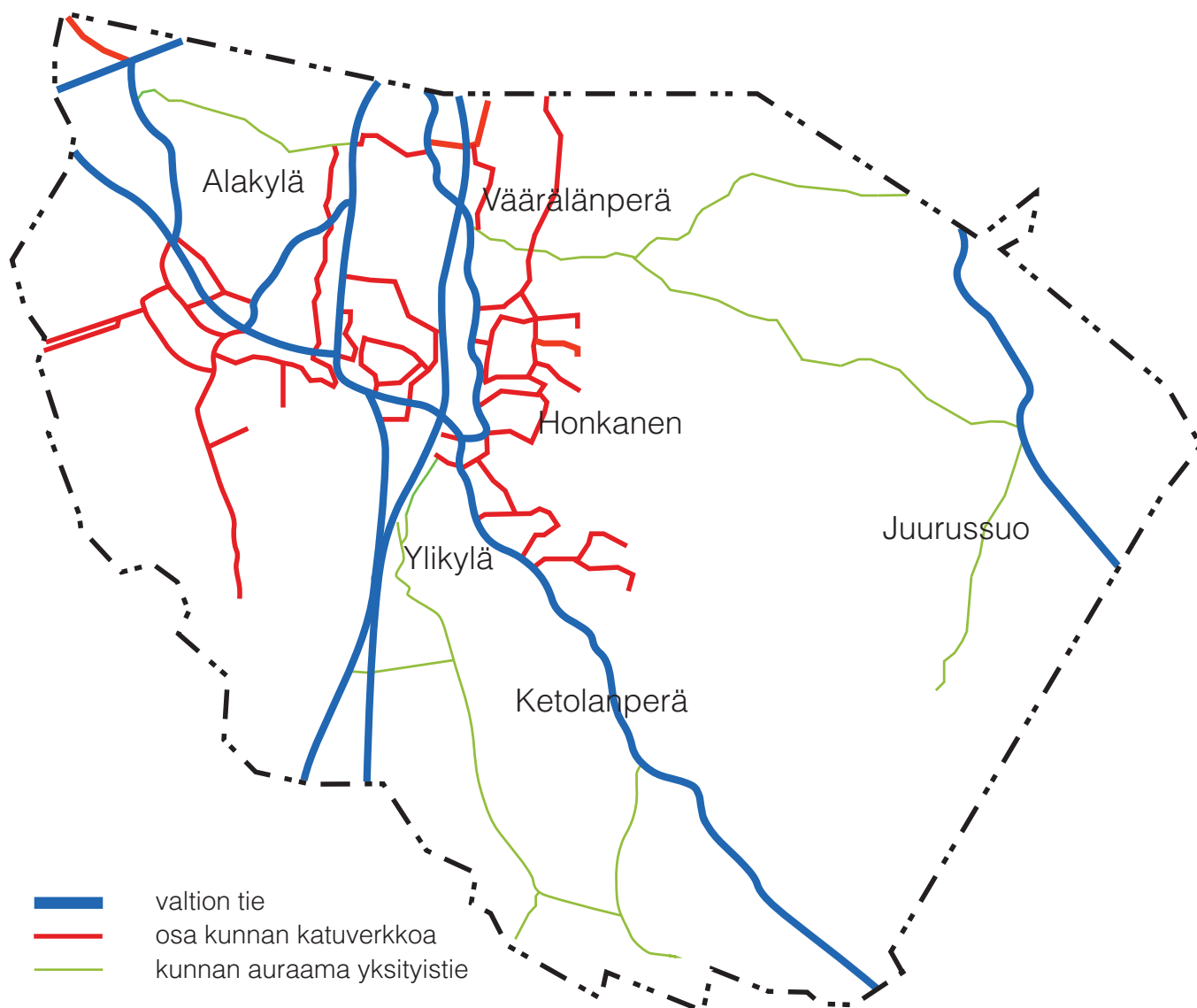
Yksityisteiden talvikunnossapito Kempeleessä

Tällä hetkellä kunta avustaa tiekuntia auraamalla sellaisia yksityisteitä, joilla on paikkakunnan liikenteessä huomattava merkitys. Huomattavaksi merkitykseksi katsotaan, jos tietä käytetään yleisesti läpikulkuliikenteeseen tai tien varrella on palvelulaitoksia tai muita merkittävästi liikennettä aiheuttavia toimintoja.

Kempeleen kunta suorittaa talvikunnossapitoa seuraavilla yksityistellä (yhteensä noin 28 km):

- Tahkoseläntie
- Liimatantie
- Mourungintie
- Ylipääntie
- Tuohinontie
- Rajakorventie
- Isoaukiontie
- Välikorventie
- Luonungintie
- Teppolantie

Kunta voi aurata yksityisiä asuintaloihin meneviä teitä, joiden osakkailta kunta perii kunnanhallituksen määräämän aurausmaksun.

Kuka tekee talvityöt?

Kempeleen kunta on kilpailuttanut talvikausille 2017-2020 talvikunnossapitoa varten yksityisiä koneurakoitsijoita, jotka tekevät lumen aurausta, hiekoitusta ja lumen kuljetusta. Valitut yrittäjät tekevät sopimuksen mukaiset työt ja työkoneet ovat valmiudessa 24/7.

Jokaiselle työkoneelle on varattu oma reitti ja työjärjestys. Näiden lisäksi tarvittaessa töitä teetetään muilla toimijoilla esimerkiksi polanteen poistossa.

Kempeleen kunnan oma henkilöstö suorittaa työjohtotehtävät, johon kuuluu mm. töiden käynnistäminen, ohjaus, laadunvalvonta ja asiakaspalvelu.

Miksi toisaalla tehdään ennen meitä?

Kempeleen kunta on määrittänyt työkoneiden määrän siten, että kunnossapitotyöt tulevat tehtyä kunnan laatuvaatimuksien mukaisesti. Työkoneiden määrä perustuu tavanomaisiin talviolosuhteisiin ja mitoittamiseen, jossa työvuorot ovat noin kahdeksan tunnin mittaisia. Kaikkiin olosuhteisiin varautuminen ei ole järkevää tilaajan ja urakoitsijan kannalta.

Jokainen työkone tekee oman alueensa työt sovitussa järjestyksessä. Koska samanaikaisesti ei voida olla kaikkialla, aloitetaan työt vilkkaimmilla pääkaduilta ja pääpyörätie-reiteiltä. Kun talvikelit ovat normaalia hankalampia, töiden loppuunsaattaminen viivästyy. Tällöin tulee muistaa, että työt kyllä tehdään, joskin viiveellä.

Normaalia talvikunnossapitoa vaativalla olosuhteella tarkoitetaan alueiden kerta-aurausta tai -hiekoitusta. Haasteita tuovat lämpötilojen vaihtelu nollan (0°C) molemmin puolin, lumisateen vaihtuminen vesisateeksi ja pitkäkestoiset sateet. Pitkäkestoisilla lumisateilla voidaan joutua auraamaan vilkkaimpia katuja ja pääpyöräiteitä useampaan kertaan, ennen kuin tonttikaduille päästään.

Poikkeusolosuhteissa toimenpideajat voivat venyä jopa vuorokauden mittaukseksi. Tavoitteena on, että liikenteen huippukohtina (aamu- ja iltapäivä), pääreitit ovat helppokulkuisia ja turvallisia koko työ- tai koulumatkan.

Kovina lumipyrypäivinä on odotettavissa lumessa tarpomista tänäkin talvena, mutta pyrimme poikkeusolosuhteissakin pitämään pääreitit kunnossa ja auraamaan muutkin alueet työ- ja koulupäivän aikana.

Kunnossapitoluokka

Mitä luokkaan kuuluu?

Lumimäärä

I - LUOKKA

- jalankulun- ja pyöräilyn pääreitit
- pääkadut
- kokoojakadut

3 cm

II - LUOKKA

- muut jalankulku- ja pyörätiet
- asuntokadut

5 cm

III - LUOKKA

- maksua vastaan aurattavat yksityistiet

5 cm

Auraukset aloitetaan, kun kunnossapitoluokan lumimäärä täyttyy.

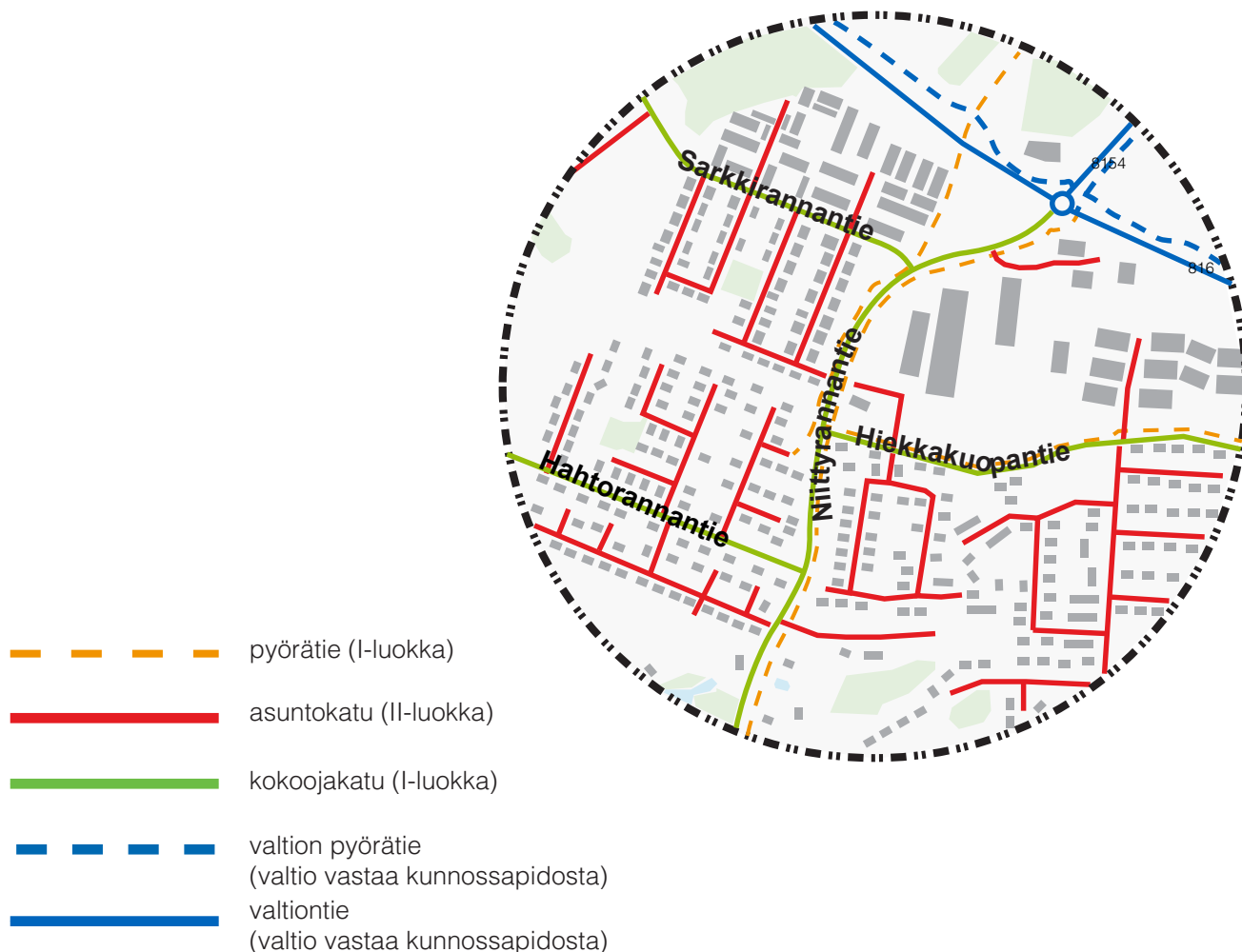
Milloin talvikunnossapitotyöt tehdään?

Talvikunnossapito tehdään sään ja kunnossapitoluokan mukaan. Kempeleen kunnossapidon vastuussa oleva työnjohtaja ilmoittaa, milloin työkoneneiden tulee aloittaa työt.

Työkoneiden tulee olla töissä viimeistään kahden tunnin kuluessa ilmoituksesta. Töiden ajoituksissa otetaan huomioon myös aamu- ja iltapäivän liikenne.

Talvet eivät ole veljeksiä ja laatuun voi vaikuttaa myös vaikeat keliolosuhteet. Talvella 2018-2019 lunta tuli tammi-huhtikuun aikana kaksi kertaa enemmän kuin edellisenä talvena samassa aikavälissä.

Esimerkki karttaotteesta, jossa esitettyinä kunnossapitoluokkien teitä

Auraus

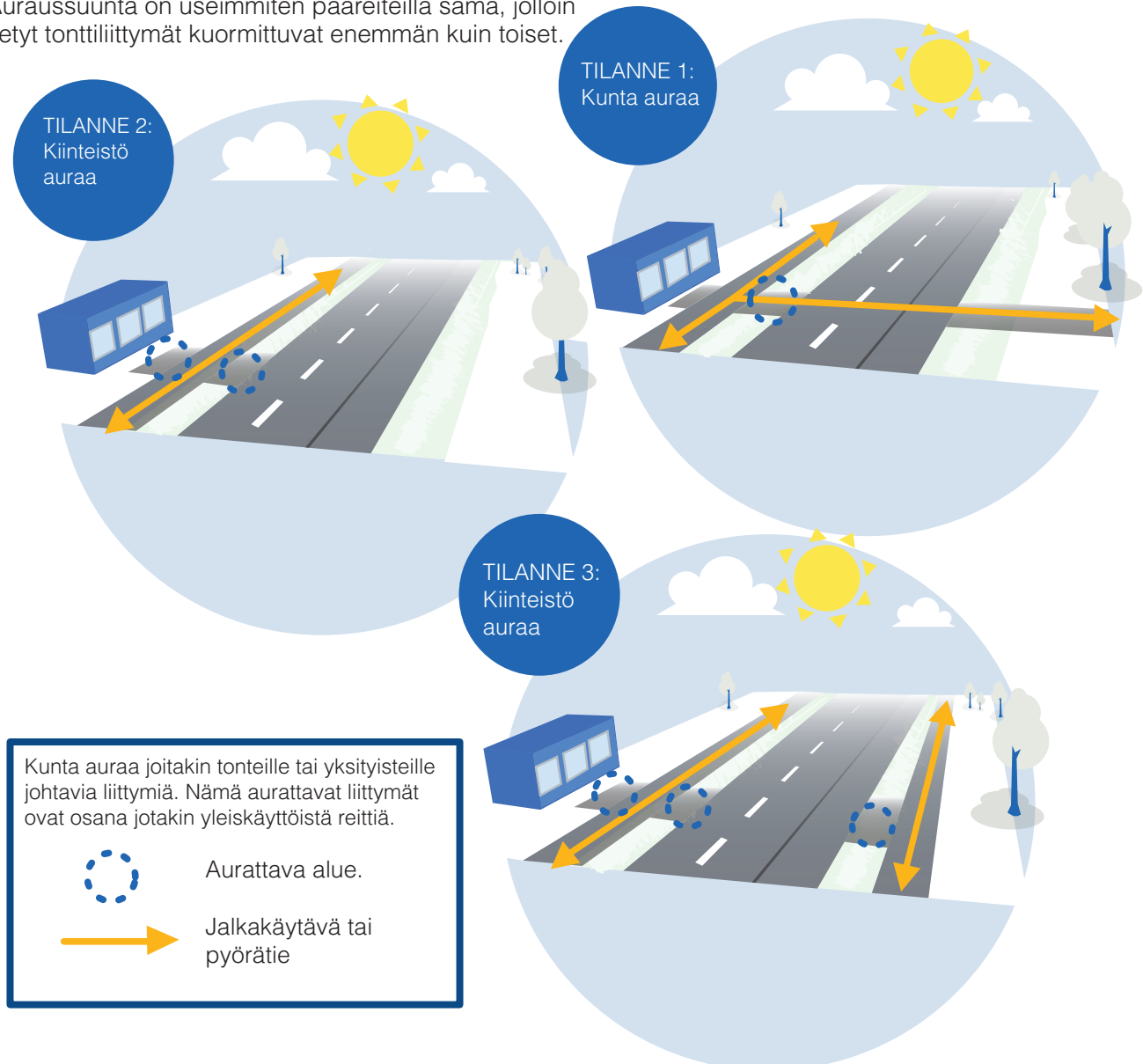
Auraamaan kun kunnossapidon lumiraja ylittyy (luokassa 1. raja on 3 cm). Auraus tapahtuu yhtäjaksoisena kunnossapitoluokituksen mukaisessa järjestyksessä. Aurauksessa aukaistaan ensin kevyen liikenteen pääreitit ja sen jälkeen risteysalueet.

Tonttiliittymien lumityöt kuuluvat tonteille ja postilaatikkojen edustojen lumityöt kuuluvat postinsaajille. Tonttiliittymiä pyritään kuormittamaan lumesta mahdollisimman vähän. Tonttikadut voivat olla myös osa pitkää jalankulku- ja pyöräilypääreittiä. Auraussuunta on useimmiten pääreiteillä sama, jolloin tietyt tonttiliittymät kuormittuvat enemmän kuin toiset.

Talven aikana puhdistetaan henkilötyönä lumesta mm. portaita, liikennemerkkejä, bussikatoksia, pyöräparkkeja.

Talven aikana kaduille kertyy lumi- ja jääpolannetta. Polannetta ohennetaan tai poistetaan mm. tiehöylällä, ettei polanteiden pehmeneminen aiheuta ongelmia liikenteelle, etenkin keväisin. Polanteen poistosta syntyneet karheet poistetaan myös tontti- ja yksityistieliittymistä.

Tiehöylä (tiekarhu) on siis edelleen olemassa ja voi hyvin!

Mihin lumet aurataan?

Auratessa lumet siirtyvät väylän viereen ja lumi saattaa päätyä tonttien aitoja vasten. Jossakin vaiheessa talvella lunta kertyy niin paljon, että lunta joudutaan poistamaan näkemäalueilta ja ahtailta katualueilta.

Lumen poiskuljetus pyritään tekemään, kun muita talvikunnossapitotehtäviä ei ole. Lumen poiskuljetuksesta syntyy joskus isojakin lisäkustannuksia talvikunnossapidolle.

Liukkaudentorjunta

Kempeleen kunnan katujen liukkaudentorjunta tehdään hiekoittamalla. Valtion teille on rakennettu pohjavesisuojaus pohjavesialueiden kohdalle ja liukkauden torjunnassa voidaan käyttää mm. suolausta.

Liukkaudentorjuntaan ryhdytään, kun säämuutokset aiheuttavat liukkauden tuntuvan lisääntymisen. Työt tehdään kunnossapitoluokkien mukaisesti ja järjestyksessä. Jalankulku- ja pyörätiet hoidetaan ensimmäisenä.

Tulvan torjunta

Kevään koittaessa ja sulamisvesien lähtiessä liikkeelle alkavat yleensä myös tulvantorjuntaan liittyvät työt. Siihen kuuluu jäätyneiden putkien ja kaivojen etsimistä ja sulattamista. Silloin työtä riittää usein pitkiksi venyville päiville. Havaituista tulvapaikoista kannattaa tehdä ilmoitus kunnossapidosta vastaaville henkilöille.

Kelirikkoaika

Talven aikana syntyy joskus routavaurioita. Esim. routa voi liikutella betonirummun osia, jolloin tienpintaan saattaa tulla reikiä rumpuputkien saumojen auetessa. Muovisissa rumpuputkissa tavanomaisempaa on, että maa jäätyy putken ympäriltä ja routiminen nostaa putkea ylemmäksi. Joka kesä joudutaan muutamia routakorjauksia tekemään.

Hiekoitushiekan poisto

Hiekoitushiekan harjaus aloitetaan, kun vuorokauden lämpötila nousee nollan yläpuolelle. Hiekoitushiekkojen harjaus kestää noin kuukauden.

Työjärjestys on:

1. pääpyörätiet ja kokoojaväylät
2. muut pyörätiet ja asuntokadut
3. nurmialueet (lumenkasauspaikkojen pohjat)

Päällysteiden paikkaus

Nastarenkaat ja säiden vaihtelu nollan asteen molemmin puolin kuluttavat asfaltteja paljon nopeammin kuin kesän olosuhteet. Vilkkaimmilla teillä reikä voi kasvaa nopeastikin isoksi. Keväälle ajoittuvatkin usein kaikkein työläimmät paikkausrupeamat. Päällysteen kunnossapitokorjaukset tehdään kylmäpaikkauksin (öljysora) aina kun tarvetta on sekä kootusti asfalttipaikkauksin kesän aikana. Vesisateet vaikeuttavat paikkaustyötä.

Aurausvaurioiden korjaukset

Työn tuoksinassa joskus myös sattuu vahinkoja. Aurausvaurioista kannattaa ilmoittaa heti kunnossapidosta vastaavalle työnohtajalle. Suosittelemme myös kuvaamaan vaurion ja tallentamaan tapahtuma-ajankohdan. Periaatteena on, että aiheuttaja korvaa.

Mistä tiedän, että onko työt tehty?

Kunnalla on käytössä työkoneiden seurantajärjestelmä, josta voidaan ajantasaisesti seurata työkoneiden liikkeitä ja mitä työtä ne tekevät.

Kunnan työnojohto käy myös paikan päällä seuraamassa työn laatua ja toimenpiteiden onnistumista. Reaaliaikaisesta talvikunnossapidon seurannasta lisää kunnan nettisivuilla (Kempele.fi > asuminen ja ympäristö > kadut ja liikenne > talvikunnossapito).

Miten kuntalainen voi osallistua talvikunnossa pitoon?

Talvikunnossapitoa helpottaa, jos päästään tekemään töitä ilman hidastavia tai haittaavia tekijöitä. Esim. hylätyt ja pitkään pysäköidyt autot haittaavat talvikunnossapitoa.

Tonttien lumet kuuluu sijoittaa tontin puolelle. Mikäli lunta pukataan katualueelle, kaventuu lumitila, aurausvallit kasvavat isommiksi ja lumi ei enää nouse aurattaessa aurauspenkan päälle. Pahimmillaan lumi vain kulkeutuu liittymästä toiseen korkeiden penkkien välillä.

Talvi vaatii hiukan olosuhteisiin mukautumista, kärsivällisyyttä ja ymmärrystä, mutta palautetta aiheesta kyllä otetaan vastaan.

Lisää tietoa katualueista ja kunnossapidosta osoitteesta:
[https://www.kempele.fi/asuminen-ja-ymparisto/
kadut-ja-liikenne.html](https://www.kempele.fi/asuminen-ja-ymparisto/kadut-ja-liikenne.html)

YHTEYSTIEDOT

Kempeleen kunnan talvikunnossapitoon liittyvissä asioissa voi ottaa yhteyttä: Jouni Leskinen
puh. 040 1928 752, [jouni.leskinen\(at\)kempele.fi](mailto:jouni.leskinen(at)kempele.fi)

Valtion teiden talvikunnossapitoon liittyvissä asioissa voi ottaa yhteyttä **Tienkäyttäjänlinjaan 0200 2100**.

YLEISTÄ TIETOA

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta:
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780669>

KEMPELE